

Nummer 2024/02

datum raadsvergadering : 28 maart 2024
onderwerp : Vaststellen Beleidsplan Duurzaamheid
portefeuillehouder : J.J. de Maa
datum raadsvoorstel : 13 februari 2024

Samenvatting

De in 2017 vastgestelde Beleidsnotitie Duurzaamheid (2017-2021) is aan vernieuwing toe. De gemeente heeft sinds begin 2023 een 'team duurzaamheid' dat zich bezighoudt met alle aspecten van duurzaamheid. Het wordt steeds meer duidelijk dat duurzaamheid een belangrijk onderwerp is. Er worden ook steeds meer internationale, landelijke en lokale doelstellingen gesteld en de gemeente committeert zich aan diverse akkoorden op dit gebied en stelt daarbij haar eigen ambities. Hoe met deze akkoorden en ambities wordt omgegaan is opgeschreven in een nieuw Beleidsplan Duurzaamheid. Voor het uitvoeren van het Beleidsplan Duurzaamheid zijn financiële middelen nodig. Behalve uit subsidies zullen deze ook vanuit de gemeente moeten komen. In de kadernota 2023 en begroting 2024-2027 zijn de (toen bekende) benodigde bedragen wel tekstueel opgenomen maar niet cijfermatig verwerkt. De raad wordt gevraagd dit te repareren.

Wat is de juridische grondslag?

Klimaatwet en Klimaatakkoord.

Wat is de voorgeschiedenis?

In 2017 is de Beleidsnotitie Duurzaamheid (2017-2021) vastgesteld. Deze is aan vernieuwing toe. Het belang van duurzaamheid heeft de afgelopen jaren steeds meer aandacht gekregen. Ook binnen het coalitieakkoord wordt ingezet op de verduurzaming van de leefomgeving van onze inwoners.

De gemeente heeft sinds begin 2023 een 'team duurzaamheid' dat zich bezighoudt met alle aspecten van duurzaamheid. Het wordt steeds meer duidelijk dat duurzaamheid een belangrijk onderwerp is. Er worden ook steeds meer internationale, landelijke en lokale doelstellingen gesteld en de gemeente committeert zich al langer aan diverse akkoorden op dit gebied en stelt daarbij haar eigen ambities. Hoe met deze akkoorden en ambities wordt omgegaan is opgeschreven in een nieuw Beleidsplan Duurzaamheid. Hierin wordt vanuit vier hoofdthema's gewerkt:

1. Energie en warmte
2. Klimaat en biodiversiteit
3. Circulariteit
4. Duurzaam vervoer

Voor ieder thema is uitgewerkt waar we als gemeente staan, wat onze doelen zijn en hoe we deze gaan bereiken. Ook is opgenomen hoe we de voortgang/resultaten meten zodat we kunnen toetsen en zo nodig kunnen bijstellen.

Het Beleidsplan Duurzaamheid is de verbindende schakel tussen alle onderwerpen en initiatieven die iets te maken hebben met duurzaamheid.

Het concept Beleidsplan Duurzaamheid heeft ter inzage gelegen van 26 oktober tot en met 6 december 2023. Hierop zijn vier zienswijzen binnengekomen welke zijn opgenomen in de nota van beantwoording zienswijzen Beleidsplan Duurzaamheid d.d. 17

januari 2024, zie bijlage. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassingen in het Beleidsplan Duurzaamheid.

Waarom dit raadsvoorstel?

Het aangepaste Beleidsplan Duurzaamheid is nu klaar om te worden voorgelegd aan de gemeenteraad ter vaststelling.

Wat gaan we doen?

Het Beleidsplan Duurzaamheid is de basis voor het verduurzamen van de gemeente. De acties die hierin zijn opgenomen zullen worden uitgevoerd om de gestelde doelstellingen te halen. Het Beleidsplan Duurzaamheid is een groeidocument. Om de doelstellingen te halen worden uitvoeringsplannen opgesteld die jaarlijks worden geëvalueerd en indien nodig aangepast. Duurzaamheid omvat veel en is sterk in ontwikkeling. De ontwikkelingen worden goed bijgehouden en op basis daarvan wordt de uitvoering van het beleid bijgestuurd.

Wat is het maatschappelijke effect?

Met dit Beleidsplan Duurzaamheid wordt bij zowel de medewerkers, als de inwoners van de gemeente de bewustwording vergroot en worden zij gestimuleerd duurzame keuzes te maken en -acties uit te voeren. Dit heeft een positieve impact op gezondheid en verkleint de negatieve impact op het milieu en klimaat. Op deze manier draagt iedereen bij aan een gezond leven en een gezonde maatschappij voor de huidige generatie en de generaties na ons.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Onafhankelijk van hoe we het gaan doen zullen we moeten voldoen aan de (inter)nationale doelstellingen. Het is van belang om een realistisch, haalbaar en meetbaar programma aan duurzame maatregelen binnen de gemeente te hebben. Zo is het ook mogelijk inzicht te hebben in de (tussentijdse) resultaten van de maatregelen. Dit inzicht kan gebruikt worden voor toetsing en bijstelling van het maatregelenpakket. In het Beleidsplan Duurzaamheid is dit uitgewerkt.

Zonder het Beleidsplan Duurzaamheid is er geen overzicht van de doelstellingen en de maatregelen en daarmee geen overzicht of de doelen behaald worden. Bovendien mist dan beleid om keuzes op te baseren om deze doelen te halen.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Voor het uitvoeren van het Beleidsplan Duurzaamheid is budget nodig. Voor onderdelen hiervan zijn er vanuit het Rijk en de Provincie diverse subsidies beschikbaar. Echter, om de doelstellingen te halen is het noodzakelijk dat de gemeente ook aanvullende (eigen) financiële middelen inzet, bovendien wordt bij subsidies veelal om cofinanciering gevraagd. De subsidies waar de gemeente voor in aanmerking komt zijn reeds aangevraagd en toegekend. Voor onderstaande onderdelen is op dit moment geen, of maar deels, dekking mogelijk vanuit aan te vragen subsidies. Hieronder worden de benodigde financiële middelen incl. dekkingsmogelijkheden uiteengezet;

1. Koppelsubsidie van het provinciale Energiebesparingsprogramma
Energiebesparing is de basis voor verduurzaming en helpt inwoners de energiekosten te beperken. Voor uitvoering van activiteiten in het kader van het provinciale Energiebesparings-programma wordt subsidie verleend. De uit te voeren activiteiten zijn o.a collectieve (isolatie)acties, inzet energicoaches, adviseur aan huis en digitale loketten (KCC's).

De gevraagde bedragen zijn tekstueel reeds opgenomen in de kadernota 2024 en de programmabegroting 2024–2027, echter zijn deze niet financieel verwerkt en daarom niet beschikbaar. Daarom worden met dit voorstel alsnog de financiële middelen gevraagd*.

Jaar	2024	2025	2026	2027
Bedrag	€ 100.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 0,00

Dekking: Er is deels subsidie mogelijk. Als de gemeente de helft van het benodigde bedrag zelf bekostigt dan kent de provincie de andere helft van het benodigde bedrag toe in de vorm van een subsidie; koppelsubsidie van het provinciale energiebesparingsprogramma. De ontvangen subsidiegelden worden alleen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van het Energiebesparingsprogramma.

De gevraagde financiële middelen hebben een incidenteel karakter, het bedrag dat de gemeente bijdraagt wordt bekostigt vanuit de algemene reserve.

Codering uitgaven : 670481 / 438015 / 7011

Codering inkomsten : 670481 / 843400 / 7011

2. Uitvoering van het Energiebesparingsakkoord

Gemeente Ouder-Amstel is een intentieovereenkomst 'energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse Bedrijven 2022-2025' met de provincie Noord-Holland overeengekomen. Hiermee zet de gemeente in op het realiseren van energiebesparing en duurzame energieopwek bij bedrijven. Voor de ondersteuning van bedrijven heeft het college van B&W van Ouder-Amstel de gemeente Haarlemmermeer gemandateerd om de aanbesteding, gunning en ondertekening van de overeenkomst te doen. (Zie collegebesluit van 31 mei 2022). Na aanbesteding is met Klimaatroute een contract gesloten.

De gevraagde bedragen zijn tekstueel reeds opgenomen in de kadernota 2024 en de programmabegroting 2024 – 2027, echter zijn deze niet financieel verwerkt en daarom niet beschikbaar. Daarom wordt met dit voorstel alsnog de financiële middelen gevraagd*.

Jaar	2024	2025	2026	2027
Bedrag	€ 30.000	€ 30.000	€ 0,00	€ 0,00

Dekking: er is geen dekking, de kosten worden bekostigt vanuit de algemene reserve. De gevraagde financiële middelen hebben een incidenteel karakter.

Codering uitgaven : 670481 / 438015 / 7020

3. Uitvoering van de warmtetransitie

Voor de warmtetransitie maakt de gemeente wijkuitvoeringsplannen om samen met de inwoners over te stappen op duurzame energiebronnen. Hiervoor is onderzoek nodig en moeten opties worden uitgewerkt en afgestemd.

De hiervoor gevraagde bedragen zijn tekstueel reeds opgenomen in de kadernota 2024 en de programmabegroting 2024 – 2027, echter zijn deze niet financieel verwerkt en daarom niet beschikbaar. Daarom wordt met dit voorstel alsnog de financiële middelen gevraagd*.

Jaar	2024	2025	2026	2027
Bedrag	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Dekking: er is geen dekking, de kosten worden bekostigt vanuit de algemene reserve. De gevraagde financiële middelen hebben een structureel karakter.

Codering uitgaven : 670481 / 438015 / 7019

4. Het opstellen van het Groenbeleidsplan

De gemeente hecht veel waarde aan biodiversiteit en klimaatadaptatie zoals ook terug te vinden in het coalitieakkoord. Het Groenbeleidsplan geeft nadere richtlijnen voor een biodiverse en klimaatadaptatieve inrichting en beheer van openbaar groen. Het Groenbeleidsplan valt onder de wethouder Leefomgeving.

Jaar	2024	2025	2026	2027
Bedrag	€ 30.000	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

Dekking: er is geen dekking, de kosten worden bekostigd vanuit de algemene reserve. De gevraagde financiële middelen hebben een incidenteel karakter

Codering uitgaven : 670481 / 438015 / algemeen

Onderwerp	I/S	2024	2025	2026	2027
1. Koppelsubsidie van het provinciale Energiebesparingsprogramma	I	€ 100.000	€ 50.000	€ 50.000	-
2. Uitvoering van het Energiebesparingsakkoord	I	€ 30.000	€ 30.000	-	-
3. Uitvoering van de warmtetransitie	S	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
4. Het opstellen van de Groenbeleidsplan	I	€ 30.000	-	-	-

Dekking subsidie		€ 50.000	€ 25.000	€ 25.000	-
Dekking Algemene reserve		€ 160.000	€ 105.000	€ 75.000	€ 50.000

Structurele middelen		€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Incidentele middelen		€ 110.000	€ 55.000	€ 25.000	-

* Om in de toekomst te voorkomen dat er een verschil ontstaat in de tekst en de financiële cijfers van de begrotingen zijn aanpassingen doorgevoerd in het proces tot totstandkoming hiervan.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Het Beleidsplan Duurzaamheid is ontstaan dankzij de inbreng van vele inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, de gemeenteraad en medewerkers van de gemeente. De opbrengsten uit het participatieproces zijn verwerkt in dit duurzaamheidsplan.

De reclamanten worden actief op de hoogte gehouden van de afhandeling van de zienswijzen.

Wat is het vervolg?

Er wordt uitvoering gegeven aan de doelstellingen die zijn opgenomen in het Beleidsplan Duurzaamheid met de maatregelen genoemd in hetzelfde plan.

Hoe monitoren en evalueren we?

Jaarlijks wordt op gestructureerde en inzichtelijke wijze de voortgang van het behalen van de doelstellingen gemeten en daarover gecommuniceerd. De indicatoren (wat wordt er gemeten?), doelen en 'deadlines' (wat is de planning?) uit het Beleidsplan Duurzaamheid vormen hiervoor de basis. In deze evaluatie wordt een toelichting gegeven en de inspanning van dat jaar uitgelicht.

Naast deze jaarlijkse verslaglegging, evalueert de gemeente iedere vier jaar of de doelen moeten worden aangescherpt of bijgesteld en wordt het hele Beleidsplan Duurzaamheid geactualiseerd.